

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/117/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5124208195
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5124208195.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov Mgr. Silvie Tisovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky a otca, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, so sídlom Hurbanova 17, 010 01 Žilina, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov – matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX E. XX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Lucia Boráková, advokátka, so sídlom M. R. Štefánika 820/7, 010 01 Žilina a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. H. XXX/XX, XXX XX C. – D., zastúpený splnomocneným zástupcom: Advokátska kancelária Hagara–Hagarová, s. r. o., so sídlom Daniela Dlabáča 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 3P/125/2024-51 zo dňa 15. augusta 2024, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žilina, ako súd prvej inštancie (ďalej len ako „okresný súd“) uznesením č. k. 3P/125/2024-51 zo dňa 15.08.2024 rozhodol tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 19.07.2024 zamietol (výrok II.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.). Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nie je daná potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením, udelením súhlasu otcovi namiesto matky s vykonaním všetkých úkonov potrebných na dosiahnutie stavu, že maloletý bude hráčom Futbalového klubu TJ Tatran D., eventuálne návrhu otca, že maloletého bude vo veciach futbalu oprávnený zastupovať výlučne otec. Poukázal na to, že neodkladné opatrenie je výnimočný inštitút slúžiaci na riešenie situácií, ktoré neznášajú odklad a ktorým sa nemá obchádzať konanie vo veci samej. Dôvody uvedené otcom nie sú takými dôvodmi, pre ktoré by súd mohol procesnou formou neodkladného opatrenia okamžite bez riadne vykonaného dokazovania vydať rozhodnutie obsahovo zodpovedajúce rozhodnutiu súdu o nezhode rodičov o podstatnej otázke, týkajúcej sa výkonu rodičovských práv a povinností. Takýmito dôvodmi nebolo to, že otec žiadal o úpravu pomerov vzhľadom na to, že matka bez jeho súhlasu podala žiadosť o prestup do iného futbalového klubu, s tým, že prestup do iného futbalového klubu, ak súd nevyhoví, je možný až na budúci rok a dôjde k prerušeniu väzby maloletého so svojim klubom. Okresný súd zdôvodnil, že v rámci konania o neodkladnom opatrení nemá priestor zistiť dostatočne skutkový stav a posúdiť komplexne všetky relevantné skutočnosti, a preto nemožno v tomto prípade formou neodkladného opatrenia rozhodnúť o otázke nezhody rodičov. Mal za to, že nie je ohrozený život, zdravie, psychický, fyzický ani sociálny vývin maloletého dieťaťa, a ani oprávnené záujmy ostatných účastníkov konania. Okolnosti popísané otcom nevyžadujú bezodkladne autoritatívny zásah otca. O nároku náhradu trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V rovine právnej odôvodnil svoje rozhodnutie podľa § 2 ods. 1, 2, § 52, § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods.

1 až 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 28 ods. 2 a § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

2. Otec podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu prostredníctvom splnomocneného zástupcu dňa 25.08.2020. Žiadal odvolací súd, aby napadnuté uznesenie zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie v celom rozsahu. Vytýkal okresnému súdu, že skutočnosti, ktoré on uviedol boli nanajvýš pravdepodobné, pričom názor maloletého dieťaťa vyjadrovala aj Správa kolízneho opatrovníka zo dňa 07.08.2024. Uviedol, že matka nútila maloletého, aby vypísal dotazníky do školy a poprel, že by sa maloletý mal sťažovať kamarátom a učiteľke ohľadom výchovy a starostlivosti otca. Poukázal na to, že triedna učiteľka maloletého dieťaťa má priateľský vzťah s matkou. Podľa otca matka núti maloleté dieťa, že ak nebude hrať za E., zoberie mu mobil. Otec argumentoval aj tým, že medzi klubmi nedošlo k ústnej dohode, čo preukazuje aj vyjadrenie Slovenského futbalového zväzu. Uviedol, že nemal možnosť dokázať názor maloletého dieťaťa ináč ako obrazovými a zvukovými záznamami, ktoré pripojil. Za účelom zistenia skutkového stavu, navrhol vypočuť maloletého na pojednávaní. Poukázal nato, že takto je zasahované do trávenia voľného času dieťaťa v prostredí, ktoré má dieťa rado, kde sú jeho kamaráti a v ktorom dosahuje výsledky.

3. Matka sa vyjadrila k odvolaniu otca prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne dňa 05.09.2024. Navrhovala potvrdiť uznesenie okresného súdu. Uviedla, že petit navrhovanej úpravy zo strany otca je veľmi všeobecný, nevykonateľný, pri úprave všetkých rozhodnutí ohľadom futbalu zo strany otca, by došlo k obmedzeniu, resp. pozbaveniu práv matky bez vykonaného dokazovania. Poukázala nato, že nahrávky sú zväčša z roku 2022 a sú vykonané pod vplyvom otca a nevlastnej sestry G.. Aj výpoveď maloletého pred kolíznym opatrovníkom bola vykonaná pod nátlakom otca. Pokiaľ otec namietol dotazník, matka poprela tvrdenia otca, keďže rodičia nemali vedomosť, či, kedy a o čom budú maloleté deti vypisovať dotazníky. Spochybnila taktiež objektivnosť G., ako argumentáciu na spochybňovanie vzťahu matky s triednou učiteľkou, keď aj plnoletá G. má mať bližší vzťah k triednej učiteľke ako matka. Poukázala na to, že vyjadrenie maloletého dieťaťa sa zmenilo z jedného dňa na druhý. V tejto súvislosti poukázala na vyjadrenia susedy a svojej kamarátky, ohľadom vyjadrenia maloletého dieťaťa. Matka poprela akýkoľvek nátlak z jej strany na maloleté dieťa. Taktiež namietala, že prestup sa môže uskutočňovať len v určenom období a maloleté dieťa nemôže byť preradené otcom ihneď od TJ D., keďže prestupové obdobie je ukončené a nejedná sa tak o vec, ktorá neznesie odklad. Rozhodnutie vo veci vyžaduje potrebu dokazovania. Matka predložila písomné dôkazné prostriedky a to správu ohľadom maloletého adresovanú Okresnému riaditeľstvu PZ v Žiline zo dňa 25.06.2024, záznam z pohovoru napísaný dňa 03.06.2024, čestné prehlásenia susedy, vyjadrenie organizácie Áno pre život, n. o. zo dňa 11.07.2024, vyjadrenie I. J. zo dňa 15.07.2024.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP, § 34 ods. 1 CMP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktorým možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 a § 385 ods. 1 a contrario CSP) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

6. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie postupu a rozhodnutia okresného súdu, ktorým zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec domáhal udelenia súhlasu namiesto matky s vykonaním všetkých úkonov potrebných na dosiahnutie stavu, že maloleté dieťa bude hráčom futbalového klubu TJ Tatran D. alebo eventuálne, že maloleté dieťa vo veciach futbalu bude oprávnený zastupovať výlučne otec.

7. Civilný mimosporový poriadok obsahuje vo svojej tretej časti iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach (§ 360 - § 368 CMP), preto sa používajú aj na neodkladné opatrenia v nespоровom konaní (ako tomu je v súdenom prípade), všeobecné ustanovenia Civilného sporového poriadku o neodkladných opatreniach, kde v ust. § 325 ods. 2 CSP je uvedený iba demonštratívny výpočet možných typov neodkladných opatrení. Vzhľadom na uvedené, je možné nariadiť neodkladné opatrenie aj iného obsahu, ako vypočítava Civilný sporový poriadok, a iné neodkladné opatrenia ako výslovne upravuje Civilný mimosporový poriadok.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu potreby neodkladnej úpravy pomerov je opodstatnené vtedy, ak sa osvedčí tvrdený právny vzťah medzi účastníkmi konania, ak tieto vzťahy vyžadujú bezodkladnú úpravu a ak sa neprimeraným spôsobom zasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi. Okresný súd zamietol návrh otca, kde zohľadňoval správne zmysel a účel sledovaný právnou úpravou neodkladných opatrení. Osobitne zmyslom právnej úpravy formou neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súd o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadením neodkladného opatrenia však predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. Potreba dočasnej úpravy nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie záujmov maloletého dieťaťa vyplývajúce z potreby verejného záujmu (§ 361 CMP).

12. Odvolací súd po oboznámení sa s doterajším obsahom spisového materiálu a odvolaním otca a vyjadrením matky v zhode so záverom okresného súdu o zamietnutí návrhu, konštatuje, že nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov podľa § 325 ods. 1 CSP ako základnej podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

13. V bežných veciach dieťaťa môže rozhodovať ktorýkoľvek z rodičov bez súhlasu druhého rodiča, pokiaľ takýto rodič má plnú spôsobilosť na právne úkony a výkon rodičovských práv a povinností mu nebol pozastavený, obmedzený alebo ich nebol pozbavený. Iná situácia je pri podstatných záležitostiach maloletého dieťaťa v súlade s § 35 Zákona o rodine, kde rozhodujú obaja rodičia, pričom ak nedôjde k ich zhode, rozhodne na návrh jedného z rodičov súd. To čo možno považovať za podstatnú vec nie je zákonom vyslovene definované, ale len príkladmo vymenované. Vo všeobecnosti však vzhľadom na charakter príkladmo uvedených vecí, za podstatnú možno považovať všetko, čo je z objektívneho hľadiska dôležité a podstatné nielen pre rodiča, ale najmä pre dieťa. Príkladmo sú takými skutočnosťami uvedené v zákone vysťahovanie maloletého dieťaťa do cudziny, správa majetku maloletého dieťaťa, určenie štátneho občianstva atď. To znamená, že takouto podstatnou vecou, môže byť aj iná vec týkajúca sa maloletého dieťaťa v zákone vyslovene neuvedená.

14. Z predložených tvrdení a dôkazných prostriedkov zo strany otca však odvolací súd mal za to, že otec neosvedčil, že sa jedná o podstatnú vec maloletého dieťaťa, ktorá by podstatným spôsobom zasahovala do jeho života. Výkon futbalovej činnosti v prípade dieťaťa na úplne amatérskej báze, prebiehajúci v rámci jedného kraja, resp. jedného okresu a nenesie so sebou potrebu sťahovania sa maloletého do iného okresu, a neznamená tak závažnú otázku, ktorá by patrila medzi podstatné veci, a to ani s poukazom na otcom uvádzanú existenciu rovesníckych vzťahov maloletého dieťaťa a vybudovanie jeho pozície vo futbalovom tíme. O podstatnú vec by sa podľa odvolacieho súdu mohlo jednať len v prípade, že by výkon tejto záujmovej činnosti podstatným obsahom mohol ovplyvňovať život maloletého dieťaťa, čo však otec neosvedčil. V prípade hrania futbalu ide o činnosť, ktorú môže maloletý vykonávať v podstate kdekoľvek, aj bez organizácie futbalového klubu, len so svojimi rovesníkmi, pričom v pertraktovanej záležitosti sa nejedná o presun resp. o zmenu miesta pôsobenia maloletého dieťaťa ani v rámci okresu, ktorá by zásadným spôsobom zasahovala do výkonu rodičovských práv a povinností otca.

15. Nad mieru potrebnú pri posudzovaní danej veci, keďže nie je osvedčená dôvodnosť návrhu otca, odvolací súd uvádza, že nie je osvedčená ani bezodkladnosť potreby neodkladnej úpravy vzhľadom na okolnosti prípadu. Otcom navrhovaný petit zasahuje významne do rodičovských práv matky, kde sa

pre takýto zásah vyžadujú len závažné okolnosti osvedčujúce potrebu obmedzenia, pozbavenia alebo pozastavenia rodičovských práv a povinností.

16. Vzhľadom na uvedené mal odvolací súd za to, že nie je v záujme maloletého dieťaťa daná naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery v súlade s § 325 ods. 1 CSP, keďže obaja rodičia majú zverené dieťa do striedavej osobnej starostlivosti, zastupujú ho, pričom nebola nijako obmedzená táto spôsobilosť na rozhodovanie a každý z rodičov môže v bežných veciach rozhodovať za maloleté dieťa.

17. Odvolací súd tak uznesenie okresného súdu v súlade s § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne v celom rozsahu, vrátane súvisiaceho výroku II. o trovách konania.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v nadväznosti na § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si náhradu trov konania neuplatnil podľa § 58 CMP.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).